UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente					
Datos Identificativos					2023/24
Asignatura (*)	Alteracións de base evolutiva			Código	652G04012
Titulación					
Descriptores					
Ciclo	Período		Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre		Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Psicoloxía				
Coordinación	Martínez Ferreiro, Silvia	Correo electrónico	s.martinez.ferreiro@udc.es		
Profesorado	González Fernández, María Dolores Martínez Ferreiro, Silvia	Correo electrónico	m.d.gonzalez@udc.es s.martinez.ferreiro@udc.es		
Web					
Descrición xeral	Alteracions de base evolutiva aborda a conceptualización e caracterización dun grupo de alteracions que se presentan na etapa infanto-xuvenil afectando de maneira sobresainte á comunicación e a linguaxe. Ditas alteracions inclúen dunha banda Sordocegueira, Discapacidade Intelectual e Parálise cerebral e doutra Autismo, TDAH, e outros síndromes asociados a patróns desviados da norma.				

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia. O desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos basicos da Psicolingüística A2 Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais A6 Coñecer, recoñecer, discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos da comunicacion e da linguaxe asociados á deficiencia mental, aos trastornos do espectro autista, á paralisis cerebral e ás plurideficiencias A7 Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo B2 Apreciar as distintas manifestacións da diversidade B3 Aprender a aprender B4 Capacidade de adaptarse aos cambios B6 Capacidade de análise e síntese B7 Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional B11 Coñecer e manexar as novas tecnologias da informacion e da comunicacion B13 Saber expresarse en público B17 Ter iniciativa e espíritu emprendedor B20 Tomar decisións con autonomia e responsabilidade B21 Traballar de forma colaborativa B23 Expresarse correctamente tanto de forma oral como escrita nas linguas oficiais da comunidade autonoma C1 Utilizar as ferramentas básicas das tecnologias da informacion e da comunicacion (TIC) necesarias para o exercicio da profesion e para a aprendizaxe ao longo da vida C3 Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse C6 Asumir como profesional e como cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida C7	A1 A2 A3 A5 A6 A7	B2 B3 B4 B6 B7 B11 B13 B17 B20 B21 B23	C1 C3 C6 C7

Contidos	
Temas	**Subtemas**
1. Conceptos xerais básicos	1.1. Concepto de alteración lingüística. 1.2. Elementos a ter en conta no campo das alteracións da linguaxe. 1.3. Factores causantes de alteracións lingüísticas. 1.4. Clasificación e descrición das alteracións lingüísticas.
2. As alteracións da Sordoceguera.	2.1. Clasificación, descrición e terminología das alteracións físicas, comunicativo-lingüísticas, cognitivas e psicosociales presentes na sordoceguera.

3. As alteracións da Parálisis Cerebral (PC).	3.1.Clasificación, descrición e terminología das alteracións físicas, comunicativo-lingüísticas, cognitivas e psicosociales presentes na parálisis cerebral.
4. As alteracións da Discapacidade Intelectual (DEI).	4.1.Clasificación, descrición e terminología das alteracións físicas, comunicativo-lingüísticas, cognitivas e psicosociales presentes na discapacidade intelectual.
5. Os Trastornos do Espectro Autista (TEA).	5.1. Clasificación, descrición e terminología das alteracións físicas, comunicativo-lingüísticas, cognitivas e psicosociales presentes nos Trastornos do Espectro Autista.
6. Os trastornos neuroxenéticos.	6.1. Clasificación, descrición e terminología das alteracións físicas, comunicativo-lingüísticas, cognitivas e psicosociales presentes nas síndromes neuroxenéticas tales como a Síndrome de Down.
7. O Trastorno por Déficit de Atención e Hiperactividade (TDAH)	7.1. Clasificación, descrición e terminología das alteracións físicas, comunicativo-lingüísticas, cognitivas e psicosociales presentes no Trastorno por Déficit de Atención e Hiperactividade.
8. Outros trastornos do neurodesenrolo.	8.1. Clasificación, descrición e terminología das alteracións físicas, comunicativo-lingüísticas, cognitivas e psicosociales presentes noutros trastornos do neurodesenrolo incluídos no DSM5-TR.

Planificación				
Metodoloxías / probas	**Competencias / Resultados**	**Horas lectivas (presenciais e virtuais)**	**Horas traballo autónomo**	**Horas totais**
Sesión maxistral	A1 A3 A5 A6 A7 B2 B3 B7 B11 C6 C7	21	0	21
Lecturas	B2 B7 B17 C1	8	8	16
Estudo de casos	A6 A7 B2 B4 B6 B7 B20 B21 B23	24	21	45
Glosario	A6 B7 B13	0	10	10
Presentación oral	A6 A7 B2 B7 B13 B17 C1 C3	2	8	10
Proba de resposta múltiple	A2 A6 A7 B2 B7	2	36	38
Actividades iniciais	A2 B7 C1	6	2	8
Atención personalizada		2	0	2
***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Sesión maxistral	A docente responsable fará a exposición dos temas potenciando o carácter interactivo coa participación dos estudantes por exemplo a través de preguntas.
Lecturas	As lecturas faranse en dúas modalidades: a) na aula, con posterior resumo das mesmas e b) fora da aula, expoñéndose dentro da clase os resultados.
Estudo de casos	Traballaranse distintos casos correspondentes aos diferentes bloques temáticos. Tanto a docente coma os estudantes, divididos en pequenos grupos de traballo, poderán propor o aprofundimento nun caso concreto. As cuestións suscitadas deberán ser respondidas por escrito.
Glosario	Os alumnos elaboraran un glosario onde se expliquen o conxunto de conceptos que permiten a comprension dos trastornos tratados na materia.
Presentación oral	Os alumnos deberán traballar cos trastornos que se abordan na asignatura afondando sobre eles e realizando unha exposición final.
Proba de resposta múltiple	Os alumnos realizarán un exame tipo test mediante o que se determinará o grado de aprendizaxe dos fundamentos teóricos e prácticos.

Actividades iniciais	Levaranse a cabo a fin de identificar os coñecementos previos necesarios para abordar a asignatura.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Actividades iniciais	Nas actividades que requiran unha atención personalizada (ex. estudo de casos e presentación oral), os alumnos contarán coa mesma, ben na aula ben no despacho da docente. Ademais, poden utilizar outras vías (teléfono, email, Moodle) para resolver calquera dúbida.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**
Estudo de casos	A6 A7 B2 B4 B6 B7 B20 B21 B23	Valorarase a análise dun problema concreto para chegar a unha decisión tomada mediante discusión. O estudante sitúase ante un caso que lle describe unha situación real da vida profesional e deberá ser capaz de analizar unha serie de feitos referentes ao ámbito da linguaxe, debendo chegar a unha decisión razoada a través da discusión nun pequeno grupo de traballo.	20
Glosario	A6 B7 B13	O estudante debe dominar a terminoloxía referida ás alteracións de base evolutiva	15
Presentación oral	A6 A7 B2 B7 B13 B17 C1 C3	Valorarase o dominio e a claridade conceptual do tema, a corrección da linguaxe empregada e o emprego das novas tecnoloxías.	25
Proba de resposta múltiple	A2 A6 A7 B2 B7	Realizarase un exame tipo test, con preguntas de opción múltiple das cales unha soa é a válida. Para o cálculo da nota final do test, os erros descontaranse do número total de acertos.	40

Observacións avaliación

ALUMNOS EN MODALIDADE ASISTENTE. Considérase alumnado asistente cando se acuda ao 80% das sesións expositivas e ao 80% das interactivas. A cualificación dos alumnos asistentes engloba os apartados seguintes: Estudos de casos, Glosario, Presentación oral e Proba de resposta múltiple. Para superar a asignatura a nota ha de ser 5, valorándose todos os apartados. As persoas que non conten co 80% de asistencia farán o exame estándar pero con 10 preguntas máis. Poderase optar a matrícula de honor a partir de 9,5, acreditando as razóns nun escrito dirixido á docente.
ALUMNOS NON ASISTENTES. Deberán poñerse en contacto coa docente responsable da materia ao iniciarse o curso e informar da súa circunstancia. Serán evaluados únicamente a través dun exame que consta de dous partes: a) tipo test para evaluar o contido teórico da materia e b) resolución dun caso dado para a parte práctica. O exame puntúa sobre 10. Considerarase aprobado de 5 en adiante en cada unha das partes. Os ESTUDANTES QUE CURSEN A MATERIA EN 2ª MATRÍCULA poderán acollerse ó segundo suposto previa presentación de documentación xustificativa.Fraude académica: no caso de fraude, o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.
TODAS AS EVALIACIÓNS DO CURSO 2023/2024 SEGUIRÁN OS CRITERIOS ESTABLECIDOS NESTA SECCIÓN, QUE SE APLICARÁN A AMBALASDÚAS CONVOCATORIAS.

Fontes de información

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Bibliografía básica	- (). . - David Caplan (1992). Introducción a la neurolingüística y al estudio de los trastornos del lenguaje.. Madrid.Visor Distribuciones S.A. - . Serra, M;Serrat, E;Solé, R.; Bel, A;Aparici, M. (2000). La adquisición del lenguaje. Barcelona. Ariel Psicología - Peña - Csanova, J. (2002). Manual de logopedia. Barcelona. Masson. - Belinchón,M;Igoa,J.M.;Riviere,A. (2000). Psicología del lenguaje. Madrid. Trotta S.A. - Rondal,J.A.;Serón, X. (Reed.2000). Trastornos del lenguaje. Barcelona.Paidos
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Alteracións de base evolutiva/652G04012
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Avaliación das alteracións de base evolutiva/652G04017
Materias que continúan o temario
Desenvolvemento cognitivo. social e da personalidade/652G04031
Observacións
Recoméndase cursar a materia "Evaluación de las Alteraciones de Base Evolutiva".Recomendase o envío dos traballos telemáticamente e de non ser posible, non utilizar plásticos, elixir a impresión a doble cara, empregar papel reciclado e evitar imprimir borradores. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta dos principios éticos relacionados cos valores de sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais.Deberase incorporar a perspectiva de xénero (usarase linguaxe non sexista, bibliografía de autores/as de ambos os sexos, propiciarase a intervención en clase de alumnos e alumnas?).Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.Se recomienda cursar la materia "Evaluación de las Alteraciones de Base Evolutiva".Se recomienda el envío de los trabajos por vía telemática y de no ser posible, no utilizar plásticos, elegir la impresión a doble cara, emplear papel reciclado y evitar imprimir borradores. Se debe hacer un uso sostenible de los recursos y prevenir impactos negativos sobre el medio natural. Se debe tener en cuenta la importancia de los principios éticos relacionados con valores de sostenibilidad en los comportamientos personales y profesionales. Se incorporará la perspectiva de género.Se facilitará la plena integración del alumnado que por razones físicas, sensoriales, psíquicas o socioculturales, experimenten dificultades a un acceso adecuado, igualitario e provechoso a la vida universitaria.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías